

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA:

1. Podstawa opracowania
2. Zakres opracowania
3. Dane ogólne, stan istniejący
  - 3.1. Zakres opracowania
  - 3.2. Przyjęte rozwiązania projektowe
    - 3.2.1. Instalacja wodociągowa
    - 3.2.2. Instalacja kanalizacji sanitarnej
  - 3.3. Wytyczne branżowe
    - 3.3.1. Branża budowlana
  - 3.4. Próby szczelności
  - 3.5. Uwagi końcowe
  - 3.6. Zestawienie materiałów
4. Instalacja wentylacji
  - 4.1. Przedmiot opracowania
  - 4.2. Zakres opracowania
  - 4.3. Opis rozwiązań projektowych
    - 4.3.1. Układ W1
  - 4.4. Materiały
  - 4.5. Wytyczne branżowe
    - 4.5.1. Wytyczne budowlane
    - 4.5.2. Wytyczne elektryczne
  - 4.6. Sterowanie i układ automatycznej regulacji
  - 4.7. Wytyczne BHP i Ppoż
  - 4.8. Uwagi końcowe
5. Instalacja gazów medycznych
  - 5.1. Zakres opracowania
  - 5.2. Opis przyjętych rozwiązań
  - 5.3. Warunki wykonania i odbioru
  - 5.4. Warunki wykonania i odbioru

SPIS RYSUNKÓW:

RYS. IS-1	INSTALACJA WOD -KAN. – RZUT PARTERU	SKALA 1:100
RYS. IS-2	INSTALACJA WOD.- KAN. – ROZWNIĘCIE KANALIZACJI	SKALA 1:50
RYS. IS-3	INSTALACJA WOD. -KAN.– ROZWINIĘCIE WODY	SKALA 1:50
RYS. IS-4	GAZY MEDYCZNE - RZUT PARTERU	SKALA 1:100
RYS. IS-5	INSTALACJA WENTYLACJI – RZUT PARTERU	SKALA 1:100

1. Podstawa opracowania

- Zlecenie Inwestora
- Projekt architektoniczno – budowlany
- Obowiązujące normy i przepisy
- Wizja lokalna

2. Zakres opracowania

Opracowanie obejmuje swoim zakresem instalacje:

- wody zimnej, ciepłej i cyrkulacji ciepłej
- kanalizacji sanitarnej,
- wentylacji mechanicznej wywiewnej nawiew poprzez infiltrację,
- gazów medycznych

3. Dane ogólne, stan istniejący

Rozpatrywanym obiektem jest istniejący budynek Szpitala Chorób Płuc w Pilchowicach przy ul. Dworcowej 31. Projektem objęte są pomieszczenia na parterze w południowo-wschodnim skrzydle szpitala (patrz zakres opracowania).

Przebudowywana część zaopatrywana będzie w ciepło na cele c.o. z istniejącej instalacji c.o.. Istniejące grzejniki znajdujące się w części szpitala objętej zakresem należy podnieść na wys. 15cm ponad poziom posadzki.

Ścieki sanitarne będą odprowadzane poprzez istniejące oraz nowoprojektowane piony kanalizacyjne znajdujące się w okolicy przebudowywanych pomieszczeń.

Budynek będzie zaopatrywany w wodę ciepłą i zimną poprzez istniejące oraz nowoprojektowane piony znajdujące się w okolicy przebudowywanych pomieszczeń.

3.1. Zakres opracowania

Opracowanie zawiera projekt budowlano-wykonawczy obejmujący swoim zakresem wykonanie instalacji wodociągowej wody zimnej, ciepłej, cyrkulacji, a także instalacji kanalizacji sanitarnej i wentylacji mechanicznej wywiewnej oraz tlenu medycznego w przebudowywanych pomieszczeniach szpitala chorób płuc w Pilchowicach przy ul. Dworcowej 31.

3.2. Przyjęte rozwiązania projektowe

3.2.1. Instalacja wodociągowa

W projekcie należy wykonać instalacje wody zimnej, ciepłej i cyrkulacji w przebudowywanej części budynku.

Projektowana instalacji wody zimnej, ciepłej i cyrkulacji zasilana jest z istniejących pionów znajdujących się w okolicy pomieszczeń poddanych przebudowie.

Instalację zimnej i ciepłej wody oraz cyrkulacji zaprojektowano z rur polietylenowe typu PE-Al-PE, z wkładką aluminiową. Rury należy łączyć za pomocą systemowych, samo obkurczających się pierścieni zaciskowych

oraz kształtek wykonanych z mosiądzu. Przewody prowadzić zgodnie z zasadami samokompensacji wydłużeń cieplnych. Mocowanie przewodów wykonywać przy użyciu podpór stałych i przesuwnych zgodnie z wytycznymi producenta rur.

Rozprowadzenie instalacji wody zimnej, ciepłej i cyrkulacji na parterze należy prowadzić w bruzdach ściennych lub w przestrzeni sufitu podwieszanego zgodnie z częścią rysunkową opracowania. Przewody rozdzielcze w piwnicy prowadzić natynkowo, pod stropem pomieszczeń.

Podejścia wody zimnej, ciepłej do baterii czerpalnych prowadzić w brzdach ściennych. Przewody prowadzone w brzdach ściennych należy zaizolować otuliną gr. 6mm z pianki polietylenowej, przeznaczoną do montażu podtynkowego. Przewody ciepłej wody i cyrkulacji prowadzone natynkowo pod stropem w pomieszczeniach piwnicy należy zaizolować otuliną z pianki polietylenowej.

Grubość izolacji cieplnej przewodów wykonać zgodnie z Warunkami technicznymi jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie DZ.U Nr.75. wraz z późniejszymi zmianami.

Wymagania izolacji cieplnej przewodów i komponentów

Lp.	Rodzaj przewodu lub komponentu	Minimalna grubość izolacji cieplnej (materiał 0,035 W/(m · K) ¹⁾
1	Średnica wewnętrzna do 22 mm	20 mm
2	Średnica wewnętrzna od 22 do 35 mm	30 mm
3	Średnica wewnętrzna od 35 do 100 mm	równa średnicy wewnętrznej rury
4	Średnica wewnętrzna ponad 100 mm	100 mm
5	Przewody i armatura wg poz. 1–4 przechodzące przez ściany lub stropy, skrzyżowania przewodów	½ wymagań z poz. 1–4
6	Przewody ogrzewań centralnych wg poz. 1–4, ułożone w komponentach budowlanych między ogrzewanymi pomieszczeniami różnych użytkowników	½ wymagań z poz. 1–4
7	Przewody wg poz. 6 ułożone w podłodze	6 mm
8	Przewody ogrzewania powietrznego (ułożone wewnątrz izolacji cieplnej budynku)	40 mm
9	Przewody ogrzewania powietrznego (ułożone na zewnątrz izolacji cieplnej budynku)	80 mm
10	Przewody instalacji wody lodowej prowadzone wewnątrz budynku ²⁾	50 % wymagań z poz. 1–4
11	Przewody instalacji wody lodowej prowadzone na zewnątrz budynku ²⁾	100 % wymagań z poz. 1–4

Podejścia do baterii czerpalnych umywalkowych zakończyć kolankiem z końcem gwintowanym i wyposażać w zawory odcinające ćwierćobrotowe DN15, a następnie przy użyciu przyłączy elastycznych w oplocie ze stali nierdzewnej wykonać podłączenie do baterii.

Podejścia do baterii natryskowych, zaworów ze złączką do węża oraz kompaktów WC zakończyć kolankiem z końcem gwintowanym. Podłączenia do kompaktów WC z użyciem zaworu odcinającego ćwierćobrotowego DN15 i przyłącza elastycznego w oplocie ze stali nierdzewnej.

Podejście do myjki zakończyć zaworami odcinającymi DN20 przed urządzeniami.

Przejścia przez przegrody budowlane prowadzić w rurach ochronnych z tworzywa sztucznego, o średnicach pozwalających na swobodne ruchy cieplne przewodów zimnej, ciepłej wody i cyrkulacji.

Instalacja p.poż.

W skrzydle szpitala zaprojektowano hydrant wewnętrzny DN25. W celu zasilenia pionu instalacji p.poż. należy wpiąć się w przewód poziomy instalacji p.poż. w piwnicy. Pion p.poż. doprowadzić do kondygnacji strychu, a końcówkę zaślepić.

Projektuje się instalację hydrantową wykonaną z rur stalowych ocynkowanych ze szwem gwintowanych, wg. PN-74/H-74200. Rurociągi łączyć za pomocą typowych

łączników gwintowanych ocynkowanych wg PN/H-74392. Zaprojektowano hydrant wewnętrzny DN25

Hydrant będzie wyposażony w wąż pólstywny DN25 o długości 30m, zawór hydrantowy DN25, prądownicę wodną. Zawór hydrantowy instalować w szafce hydrantowej podtynkowej, atestowanej, na wysokości 1,35m od poziomu posadzki. Na przewodzie zasilającym hydrant p. poż. nie instalować zaworów odcinających.

3.2.2. Instalacja kanalizacji sanitarnej

Z przebudowywanych pomieszczeń ścieki należy odprowadzić do istniejących pionów kanalizacji sanitarnej znajdujących się w okolicy przebudowywanych pomieszczeń lub wykonać nowe piony zgodnie z częścią rysunkową.

Piony i podejścia należy wykonać z rur PP-HT kielichowe, łączone za pomocą uszczeltek gumowych. Wszystkie poziome przewody odpływowe prowadzić należy z minimalnym spadkiem 2,0%. Zastosowane przewody powinny charakteryzować się odpornością termiczną na przepływające ścieki: w przepływie ciągłym do 75°C, a w przepływie chwilowym do 95°C.

Piony i podejścia pod przybory sanitarne przewiduje się prowadzić w bruzdzie ściennym lub po wierzchu i wówczas należy obudować płytami g-k.

Średnice podejść do poszczególnych przyborów wynoszą:

- umywalka	Φ 40
- wpust natryskowy	Φ50
- miska ustępowa	Φ110
- myjka	Φ110

Aby zapewnić właściwą wentylację projektowanej instalacji kanalizacji bytowo-gospodarczej przewiduje się zastosowanie pionów wentylacyjnych zgodnie z dokumentacją rysunkową. Piony wentylacyjne zakończyć zaworami napowietrzającymi zgodnie z częścią rysunkową opracowania. W dolnej części pionu przewiduje się montaż czyszczaków o średnicach 110mm PP na wysokości min. 0,20m od powierzchni posadzki. Należy zapewnić dostęp do czyszczaków poprzez montaż drzwiczek rewizyjnych.

3.3. Wytyczne branżowe

3.3.1. Branża budowlana

Instalacja wodociągowa:

Wykonać:

- Demontaż istniejącej instalacji wodociągowej;
- Montaż rurociągów rozprowadzających;
- Przebicie w ścianach i stropach;
- Wykucie bruzd dla podejść do armatury czerpalnej;
- Mocowanie przewodów wody zimnej, ciepłej i cyrkulacyjnej;

Instalacja kanalizacji:

Wykonać:

- Wykonać demontaż istniejącej instalacji kanalizacji sanitarnej;
- Przebicie w ścianach i stropach;
- Wykucie bruzd dla podejść do przyborów sanitarnych;
- Mocowanie pionów i podejść kanalizacyjnych oraz przyborów sanitarnych, czyszczaków itd.;
- Wykonać wykopy dla poziomych przewodów podposadzkowych;

- Obudować piony kanalizacji sanitarnej płytami g-k;

3.4. Próby szczelności

Próby szczelności instalacji wodociągowej wykonać przy temperaturze powietrza wewnątrz budynku powyżej 5°C, przed zakryciem bruzd oraz wykonaniem izolacji cieplnej.

Należy wykonać próbę ciśnieniową wstępną, główną i końcową. Przy próbie wstępnej należy zastosować ciśnienie próbne, odpowiadające 1,5-krotnej wartości najwyższego ciśnienia roboczego. Ciśnienie to musi być w okresie 30 minut wytworzone dwukrotnie, w odstępie 10 minut. Po dalszych 30 minutach próby, ciśnienie nie może obniżyć się o więcej niż 0,6 bara. Nie mogą wystąpić żadne nieszczelności. Bezpośrednio po próbie wstępnej, należy przeprowadzić próbę główną. Czas próby głównej wynosi 2 godziny. W tym czasie ciśnienie próbne, odczytane po próbie wstępnej nie może obniżyć się o więcej niż 0,2 bara. Po zakończeniu próby wstępnej i głównej należy przeprowadzić próbę końcową (impulsową). W próbie tej w 4 cyklach co najmniej 5-minutowych, wytwarzane jest na przemian ciśnienie 10 i 1 bar. Pomiędzy poszczególnymi cyklami próby, sieć rur powinna być pozostawiona w stanie beciśnieniowym. W żadnym miejscu badanej instalacji nie może wystąpić nieszczelność. W przypadku wystąpienia przecieków podczas przeprowadzania próby szczelności, należy je usunąć i ponownie przeprowadzić całą próbę od początku.

Po przeprowadzeniu płukania i po wykonaniu z wynikiem pozytywnym próby ciśnieniowej można zakryć bruzdy.

Zastosowane urządzenia techniczne i materiały winny posiadać certyfikat zgodności z PN lub zgodność z aprobatą techniczną wraz z oceną higieniczno-sanitarną pozwalającą na stosowanie w budownictwie.

Wszystkie prace należy prowadzić zgodnie z "Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych" tom II, przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów BHP i przeciwpożarowych.

3.5. Uwagi końcowe

Całość robót, próby i odbiór instalacji, należy wykonać zgodnie z przepisami zawartymi w "Warunkach technicznych wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych" cz.II Instalacje sanitarne i przemysłowe oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Wszystkie prace należy wykonać przy zachowaniu obowiązujących norm i przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy ujętych w "Zbiorze przepisów ochrony pracy" oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Budownictwa dn. 28.03.1972r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonaniu robót budowlano-montażowych i rozbiórkowych.

Wszystkie zastosowane przy wykonaniu projektowanej instalacji materiały i urządzenia muszą posiadać dopuszczenie do stosowania w budownictwie oraz stosowne atesty higieniczne, energetyczne, bezpieczeństwa i pożarowe.

3.6. Zestawienie materiałów

INSTALACJA WODOCIĄGOWA

Lp.	Pozycja	Jednostka	Ilość	
1	Rury wielowarstwowe PE-AL-PE z wkładką aluminiową:			

	16x2,0mm	m	212	
	20×2,25mm	m	66	
	25×2,5mm	m	8	
	32x3,0mm	m	24	
2	Płytki montażowa pojedyncza lub podwójna do mocowania kolan z uchwytem	wg technologii robót		
3	Kolana, trójniki, redukcje, kształtki z gwintem, złączki stal/Pex	wg technologii robót		
4	Otulina izolacyjna z pianki polietylenowej o gr. 6 mm (na podejścia wody zimnej i ciepłej prowadzone podtynkowo)			
	16x2,0mm	m	34	
	20×2,25mm	m	24	
	Otulina izolacyjna z pianki poliuretanowej o gr.13mm na przewody rozdzielcze wody zimnej prowadzone w przestrzeni sufitu podwieszanego.			
	16x2,0mm	m	79	
	20×2,25mm	m	21	
	25×2,5mm	m	4	
	32x3,0mm	m	12	
5	Izolacja z pianki poliuretanowej grubość izolacji 20mm, na przewody rozdzielcze ciepłej wody i cyrkulacji prowadzone natynkowo lub w przestrzeni sufitu podwieszanego			
	16x2,0mm	m	99	
	20×2,25mm	m	21	
	25×2,5mm	m	4	
	32x3,0mm	m	12	
6	Kurek kulowy przelotowy z dźwignią jednoramienną, gwintowany, t _{max} = 120°C, art. 1410			
	DN20	szt.	14	
	DN15	szt.	22	
7	Kurek podłączeniowy odcinający ćwierćobrotowy DN15 z czopem kulowym (pod umywalki, zlewozmywaki, kompakt WC i zmywarki, pralki) kątowny, PN10, art. 3003	szt.	34	
8	Przewód giętki DN15, podłączeniowy w oplocie ze stali nierdzewnej dla zestawów WC, zmywarek i baterii stojących o długości 50cm	szt.	34	
9	Bateria umywalkowa stojąca z korkiem automatycznym, z głowicą ceramiczną	szt.	6	
10	Bateria umywalkowa z dźwignią (łokciowa) dla niepełnosprawnych	szt.	3	
11	Bateria zlewozmywakowa stojąca z wyciąganą wylewką	szt.	1	

12	Bateria natryskowa z zestawem natryskowym (słuchawka)	szt.	6	
13	Zawór kulowy, czerpakny ze złączką do węża	szt.	4	
14	Rury stalowe ocynkowane			
	DN25	m	1	
	DN50	m	15	
15	Hydrant Dn25 z zaworem, wężem półsztywnym l=30mb i skrzynką podtynkową	szt.	1	

UWAGA: Powyższe zestawienia nie mogą być jedyną podstawą do zakupu materiałów przez wykonawcę.

INSTALACJA KANALIZACJI SANITARNEJ

Lp.	Pozycja	Jednostka	Ilość	Producent
1	Zlewozmywak 1-komorowy stalowy	szt.	1	
2	Umywalka	szt.	6	
3	Umywalka dla niepełnosprawnych	szt.	3	
4	Syfony butelkowe 40mm z tworzywa sztucznego pod umywalką	szt.	7	
5	Syfony butelkowe 40mm z tworzywa sztucznego chowane w ścianie	szt.	3	
6	Systemowy brodzik bezprogowy 120x90cm, punktowy, licujący z posadzką z płytek wraz z kompletem systemowych uszczelnień i spadków	szt.	6	
7	Miska ustępowa wisząca + deska twarda z zawiasami ze stali nierdzewnej	szt.	5	
8	Miska ustępowa wisząca dla niepełnosprawnych	szt.	3	
9	Stelaż podtynkowy do WC, z przyciskiem spłukującym i przekładką akustyczną	szt.	8	
10	Wpust podłogowy PVC DN50	szt.	3	
11	Rury kanalizacyjne z PP-HT			
	40mm	m	23	
	50mm	m	23	
	110mm	m	85	
	Rury kanalizacyjne z PVC-U			
	110mm	m	3	
12	Kształtki kanalizacyjne PP-HT i PVC-U (kolana, trójniki, redukcje, dołączniki z uszczelką manszetową)	Wg techn. robót		
13	Czyszczak kanalizacyjny PP 110	szt.	9	
15	Zawory napowietrzające PP 110	szt.	7	

17	Uchwyt przy WC stały krótki o długości 700mm, mocowany na słupku do posadzki, wykonany ze stali nierdzewnej o średnicy rurki 32mm, wraz z zestawem montażowym	szt.	3	
18	Uchwyt przy WC uchylony krótki o długości 700mm, z miejscem na papier toaletowy, mocowany na słupku do posadzki, wykonany ze stali nierdzewnej o średnicy rurki 32mm, wraz z zestawem montażowym	szt.	3	
19	Uchwyt umywalkowy stały o długości 600mm, wykonany ze stali nierdzewnej o średnicy rurki 32mm, lewy	szt.	3	
20	Uchwyt umywalkowy stały o długości 600mm, wykonany ze stali nierdzewnej o średnicy rurki 32mm, prawy	szt.	3	
21	Płyty gipsowo-kartonowe do obudowy przewodów poziomych i pionów	Wg techn. robót		
22	Drzwiczki rewizyjne metalowe o wymiarach 20x20cm	Wg techn. robót		
23	Uchwyty do rur, obejmy, wkręty dwugwintowe, kolana przyłączne WC 110, z rozetą	Wg techn. robót		
24	Środek poślizgowy do łączenia rur	Wg techn. robót		
25	Kabina prysznicowa prostokątna 90x90cm z drzwiami uchylnymi	szt.	1	
26	Prążki z zasłankami prysznicowymi	szt.	5	

4. Instalacja wentylacji

4.1. Przedmiot opracowania

Opracowanie zawiera projekt budowlano-wykonawczy obejmujący swoim zakresem wykonanie instalacji wentylacji mechanicznej wywiewnej w przebudowywanych pomieszczeniach szpitala chorób płuc w Pilchowicach przy ul. Dworcowej 31.

4.2. Zakres opracowania

Zakres opracowania obejmuje:

- Instalację wentylacji mechanicznej wywiewnej (uzupełnianie powietrza poprzez infiltrację)

Opracowanie nie zawiera:

- projektu instalacji elektrycznej,
- projektu automatyki,
- projektu konstrukcji wsporczych pod urządzenia i przewody instalacyjne.

4.3. Opis rozwiązań projektowych

Z uwagi na charakter użytkowy poszczególnych pomieszczeń w budynku, projektuje się następujące układy wentylacyjne:

- Zespół W1, – Wentylacja -wywiewna pomieszczeń sanitarnych uzupełnianie powietrza poprzez infiltrację;

Zadaniem wentylacji mechanicznej wywiewnej jest zapewnienie i utrzymanie żądanych parametrów powietrza w pomieszczeniach tj. odprowadzenie zużytego powietrza oraz dostarczenie do pomieszczeń świeżego powietrza w ilościach wymaganych ze względów higienicznych. Instalacja wentylacji zapewnia co najmniej 1,5 krotną wymianę powietrza w pomieszczeniach sal chorych.

4.3.1. Układ W1

Głównym zadaniem instalacji wentylacyjnej wywiewnej dla pomieszczenia sal łóżkowych i pomieszczeń WC jest zapewnienie odpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych.

Strumień objętościowy powietrza wywiewanego dla każdego z pomieszczeń zgodnie z częścią rysunkową opracowania, powietrze uzupełniane będzie poprzez dwadzieścia nawietrzaków okiennych Układ W1 zapewnia co najmniej 1,5 krotną wymianę powietrza w pomieszczeniach sal łóżkowych.

Układ W1 obsługiwany będzie poprzez wentylator kanałowy
oraz poprzez cztery wentylatory

Powietrze wywiewane z pomieszczeń będzie rozprowadzane przewodami typu Spiro wykonanymi z blachy stalowej ocynkowanej.

Powietrze do pomieszczeń toalet dostawać się będzie przez otwory w stolarcie drzwiowej z sąsiednich pomieszczeń.

Wywiew z pomieszczeń realizowany będzie za pomocą zaworów wentylacyjnych
oraz poprzez anemostaty wyciągowe

W celu ochrony pomieszczeń przed rozprzestrzenianiem hałasu na przewodach wentylacyjnych należy zainstalować tłumiki akustyczne

4.4. Materiały

➤ Materiały – przewody.

W instalacji zastosować kanały okrągłe typu Spiro - średnice według rysunku. Podwieszanie przewodów wentylacyjnych za pomocą podwiesi oraz prętów gwintowanych fi 8 mm. Kanały podwieszać w odstępach w zależności od wymiaru i sztywności kanału stosując podwieszenia według BN-6718865-26.

Przewody i kształtki wentylacyjne wykonać z blachy stalowej ocynkowanej zgodnie z wymogami normy PN-B-03434/99, PN-EN-1505 i PN-EN-1506 jako niskociśnieniowe [klasa wykonania N] – pozostałe przewody.

Szczelność instalacji wg normy PN-B-76001/96 powinna odpowiadać klasie A [szczelność normalna].

Przy podwieszeniach i podparciach przewodów i kształtek wentylacyjnych należy stosować elastyczne podkładki amortyzacyjne. Montaż przewodów należy przeprowadzić starannie, tak, aby uzyskać szczelność połączeń. Wszystkie elementy, które nie są wykonane ze stali ocynkowanej zabezpieczyć antykorozyjnie.

➤ Materiały –elementy zakończające instalację.

Nawiewniki/wywiewniki.

W instalacji zastosowano następujące typy nawiewników/wywiewników:

- anemostaty wywiewne;
- zawory wywiewne;

➤ **Materiały-otwory rewizyjne.**

Czyszczenie instalacji wentylacji przewiduje się przez demontaż elementów składowych wentylacji oraz przez otwory rewizyjne w kanałach i kształtkach wentylacyjnych. Minimalne wymiary otworów rewizyjnych w przewodach o przekroju prostokątnym:

- bok przewodu ≤ 200 – 300x100
  - $200 < \text{bok przewodu} \leq 500$ – 400x200
  - bok przewodu > 500 – 500x400
- o przekroju kołowym:
- $200 \leq d \leq 315$ – 300x100 lub d
  - $315 \leq d \leq 500$ – 400 x 200 lub d
  - > 500 – 500 x 400 lub d

4.5. Wytyczne branżowe

4.5.1. Wytyczne budowlane

- Wykonać przebiccia dla przewodów wentylacyjnych,
- Wykonać podwieszenia przewodów wentylacyjnych,
- Wykonać otwory dla krutek transferowych w drzwiach lub w ścianach,
- wykonać замуrowania istniejących kanałów wentylacji grawitacyjnej,
- wykonać włączeń instalacji wentylacji w istniejące kanały murowane,

4.5.2. Wytyczne elektryczne

Należy doprowadzić energię elektryczną do:

Oznaczenie na rysunku	Nazwa	Napięcie , V	Jednostkowy pobór mocy Kw	Ilość, szt	Sumaryczny pobór mocy Kw
	Wentylator wywiewny	230	0,1	4	0,4
	Wentylator wywiewny	230	0,3	1	0,3

4.6. Sterowanie i układ automatycznej regulacji

Wentylatory łazienkowe włączane z oświetleniem. Wentylator kanałowy należy wyposażyć w regulator obrotów , montaż regulatora zgodnie z częścią elektryczną opracowania.

4.7. Wytyczne BHP i Ppoż

Instalacja wentylacji nie stwarza zagrożenia pożarowego, jest wykonana wyłącznie z materiałów niepalnych, a palne izolacje cieplne i akustyczne stosowane są tylko na zewnętrznej ich powierzchni w sposób zapewniający nierozprzestrzenianie ognia.

4.8. Uwagi końcowe

Wszystkie materiały i urządzenia muszą posiadać odpowiednie certyfikaty, deklaracje, atesty, aprobaty techniczne dopuszczające je do stosowania w budownictwie. Dopuszcza się zastosowanie innych urządzeń i materiałów, niż te wymienione w niniejszym opracowaniu, o ile nie odbiegają one znacząco parametrami technicznymi.

5. Instalacja gazów medycznych

5.1. Zakres opracowania

Opracowanie zawiera projekt budowlano-wykonawczy obejmujący swoim zakresem przebudowę instalacji gazów medycznych w przebudowywanych pomieszczeniach na parterze szpitala chorób płuc w Pilchowicach przy ul. Dworcowej 31.

5.2. Opis przyjętych rozwiązań

RUROCIĄGI

Na rurociągi instalacji gazów medycznych należy stosować rury miedziane, bez szwu, ciągnięte spełniające wymagania normy PN-EN 13348:2009 „Miedź i stopy miedzi. Rury miedziane okrągłe bez szwu do gazów medycznych lub próżni”. Do wyrobu takich rur stosuje się wyłącznie miedź beztlenową o zawartości miedzi minimum 99,90 % wag. oraz o dopuszczalnej zawartości fosforu od 0,015 do 0,040% wag. Ten gatunek miedzi oznaczany jest symbolem Cu-DHP lub CWO24A.

Montaż rurociągów instalacji gazów medycznych należy rozpocząć po wykonaniu instalacji wentylacji oraz instalacji sanitarnych. Instalacja w przebudowywanym parterze zostanie podłączona do istniejącej instalacji gazów medycznych zgodnie z częścią rysunkową. Instalację wykonać jako podtynkową w bruzdach ściennych.

Odległość rurociągów od instalacji elektrycznej w przypadku równoległego prowadzenia nie może być mniejsza niż 10 cm. Dopuszczalne jest krzyżowanie się przewodów z instalacją elektryczną. W tych miejscach należy zachować minimalny prześwit 10 mm lub zastosować tuleję ochronną z PCV. Odległość rurociągów gazów medycznych od rurociągów gazów palnych lub mediów gorących nie może być mniejsza niż 25 cm. Rurociągi w przebiciach ściennych należy prowadzić w tulejach ochronnych.

Rurociągi muszą być podparte w odstępach wystarczających dla uniemożliwienia ich ugięcia lub odkształcenia.

Podpory rurociągów muszą być wykonane z materiałów odpornych na korozję i być odizolowane od rurociągów. Rurociągi powinny być zaopatrzone w zacisk uziemiony. Nie powinno się wykorzystywać rurociągów do uziemiania wyposażenia elektrycznego.

Istniejące, stare punkty poboru tlenu i próżni należy wymienić na nowe. Nowoprojektowane instalacje tlenu medycznego włączyć do istniejących zgodnie z częścią rysunkową.

Występujące w skrzydle szpitalnym punkty poboru tlenu zostały niedawno wymienione na nowe. Podczas wykonywania instalacji wg niniejszego projektu należy przełożyć te nowe punkty poboru zgodnie z przesunięciem się ścian w przebudowywanych pomieszczeniach. Możliwe jest również wykorzystanie istniejącej instalacji tlenu medycznego w skrzydle (niedawno wymieniona), poprzez jej przełożenie do nowoprojektowanych ścian.

Miejsca wyprowadzenia rurarzy ze ściany do punktów poboru uzgodnić z użytkownikiem i w oparciu o DTR punktów poboru.

Przy przechodzeniu rurociągów przez oddzielenia przeciwpożarowe, otwory należy uszczelnić atestowanymi materiałami uszczelniającymi do granicy odporności ogniowej tych oddzieleni.

ŁĄCZENIE RUROCIĄGÓW

Połączenia nierozłączne rurociągów winny być wykonane lutowaniem twardym o wysokiej zawartości srebra pow. 45% typu LS 45 zgodnie z wymaganiami normy PNEN13348: 2009 „Miedź i stopy miedzi. Rury miedziane okrągłe bez szwu do gazów medycznych lub próżni”. Podczas lutowania twardego lub spawania połączeń rurociągów powinny być one w sposób ciągły płukane od wewnątrz gazem osłonowym.

ZŁĄCZKI, KSZTAŁTKI

Zaleca się łączenie rurociągów o średnicach mniejszych niż 22x1 mm poprzez zastosowanie rozłączania końcówek rur (kielichowanie stalowym trzpieniem), trójników, a łuki wykonać przez gięcie. Dopuszcza się łączenie rurociągów przez zastosowanie typowych złączek (prostych, trójników i kolanek). Rurociągi o średnicach równych lub większych od 22x1 należy łączyć przy użyciu typowych złączek, trójników i kolanek.

PUNKTY POBORU

Punkty poboru tlenu i próżni powinny spełniać wymagania normy PN-EN ISO 9170-1 „Punkty poboru dla systemów rurociągowych do gazów medycznych”- Część 1: „Punkty poboru do użycia ze sprężonymi gazami medycznymi i próżnią”

System punktów poboru należy dostosować do systemu, który już jest zastosowany w szpitalu.

Istniejące punkty poboru próżni i tlenu w pomieszczeniach na parterze objętych przebudową należy wymienić na nowe.

CIŚNIENIA PRACY INSTALACJI GAZÓW MEDYCZNYCH

Instalacje tlenu -0,50 MPa

Instalacja próżni - 0,06 MPa

PRÓBY WYTRZYMAŁOŚCI MECHANICZNEJ

Próba wytrzymałości mechanicznej powinna być przeprowadzona po zmontowaniu instalacji przed jej zakryciem z zaślepienymi korpusami punktów poboru. Podczas przeprowadzania prób należy stosować poniższe wartości ciśnień: dla rurociągów o ciśnieniu pracy 0,5 MPa 0,90 MPa.

PRÓBY SZCZELNOŚCI

Próba szczelności po zakończeniu montażu. Rurociągi powinny być całkowicie zmontowane i przymocowane do ściany. Zespoły korpusów punktów poboru powinny być zaślepione. Wszystkie złącza przygotowane pod czujniki ciśnienia i zawory nadmiarowe powinny być zaślepione.

Podczas przeprowadzania prób należy stosować poniższe wartości ciśnień:

dla rurociągów o ciśnieniu pracy 0,5 MPa 0,75 MPa

dla rurociągów próżni 0,50 MPa

Próba szczelności po zakończeniu montażu, a przed eksploatacją instalacji. Przed przeprowadzeniem tej próby należy zamontować wszystkie punkty poboru, zawory nadmiarowe i czujniki ciśnienia.

Podczas przeprowadzania prób należy stosować poniższe wartości ciśnień:

dla rurociągów o ciśnieniu pracy 0,5MPa 0,50 MPa

dla rurociągów próżni - 0,06 MPa

WYMAGANIA PODSTAWOWE

Zgodnie z Dyrektywą 93/42/EWG z dnia 14.06.1993 r. o wyrobach medycznych,

Ustawą z dnia 20.04.2004 r. o wyrobach medycznych oraz Rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia z dnia 30.04.2004 r. w sprawie Klasyfikacji Wyrobów Medycznych do różnego przeznaczenia instalacja gazów medycznych jest wyrobem medycznym. W związku z powyższym podstawowe jej zespoły takie jak:

- punkty poboru

- strefowe zespoły kontrolne

powinny spełniać wymagania zawarte w normach zharmonizowanych i w/w Dyrektywy.

Muszą posiadać deklarację zgodności wydaną przez producenta, być oznaczone znakiem CE z numerem jednostki notyfikowanej oraz zgłoszone w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

5.3. Warunki wykonania i odbioru

Instalacje gazów medycznych należy wykonać zgodnie z wymaganiami zawartymi w:

- PN-EN ISO 7396-1 Systemy rurociągowe dla gazów medycznych - część 1

Podstawowe, kierunkowe wytyczne wykonania i odbioru instalacji gazów medycznych wg PN-EN ISO 7396-1:

1. Wszystkie piony, zawory, skrzynki zaworowe, manometry muszą być oznaczone w sposób czytelny i trwały. Również rurociągi prowadzone po ścianach, w kanałach instalacyjnych oraz nad sufitami podwieszonymi powinny być oznakowane barwnie. Kierunek przepływu gazu medycznego winien być oznaczony strzałką wzdłuż osi rurociągów. Rurociągi muszą być oznakowane w sąsiedztwie zaworów odcinających, rozgałęzień przed i za przegrodami (ścianki) itp. oraz na prostych odcinkach nie dłuższych niż 10 m.

Należy przyjąć oznakowanie barwne w oparciu o PN-EN 1089 z opisaną nazwą gazu lub jego symbolem.

- tlen - biała

- sprężone powietrze - białoczarne

- próżnia - żółta

2. Wykaz prób jakie należy wykonać przed oddaniem instalacji do eksploatacji

- Próby po zakończeniu montażu instalacji rurociągowych i wyposażeniu ich co najmniej we wszystkie korpusy punktów poboru lecz przed ich ukryciem.

Powinno się wykonać następujące próby i czynności kontrolne :

a) próba wytrzymałości mechanicznej

b) próba szczelności

c) próba na obecność połączeń krzyżowych i przeszkód w przepływie

d) kontrola oznakowania i wsporników rurociągowych

e) kontrola wzrokowa, czy wszystkie elementy zamontowane na tym etapie spełniają wymagania techniczne określone w projekcie

- Próby i procedury po całkowitym zakończeniu montażu, a przed oddaniem instalacji do eksploatacji.

Powinno się przeprowadzić następujące próby i procedury :

a) próba szczelności

b) próba szczelności i kontrola zaworów odcinających pod kątem ich zamknięcia, przynależności do określonej strefy i ich identyfikacji

c) próba na obecność połączeń krzyżowych

d) próba na obecność przeszkód w przepływie

e) sprawdzenie mechanicznego działania punktów poboru, ich dostosowania do ściśle określonego gazu i możliwości identyfikacji

f) sprawdzenie przepustowości instalacji

g) próby instalacji regulacyjnych, kontrolnych

h) przedmuchiwanie instalacji gazem próbnym

i) próba na obecność zanieczyszczeń stałych w rurociągach

j) napełnienie określonym gazem

k) próba na tożsamość gazu

3. Dokumenty jakie powinien dostarczyć wykonawca

a) Instrukcja obsługi - wykonawca powinien dostarczyć użytkownikowi instrukcję obsługi kompletnej instalacji gazów medycznych

b) Harmonogram czynności konserwacyjnych - wykonawca powinien dostarczyć właścicielowi informacje co do zalecanych czynności konserwacyjnych i ich częstotliwości oraz wykaz zalecanych części zapasowych.

c) Dokumentacja powykonawcza

d) Dokument odbioru

Po całkowitym zakończeniu prób, a przed oddaniem instalacji do eksploatacji komisja odbierająca musi potwierdzić na odpowiednich formularzach

5.4. Warunki wykonania i odbioru

INSTALACJA GAZÓW MEDYCZNYCH

Lp.	Pozycja	Jednostka	Ilość	
II. Wewnętrzna instalacja wodociągowa				
1	Przewody miedziane			
	8x1,0mm	m	65	
	10x1,0mm	m	15	
2	Punkt poboru próżni	szt.	4	
3	Punkt poboru tlenu	szt.	26	

UWAGA: Powyższe zestawienia nie mogą być jedyną podstawą do zakupu materiałów przez wykonawcę.